

af saadanne Fonds, og, hvad der saaledes er Tilfældet med den enkelte, kan maaskee ogsaa i Tiden blive Tilfældet med flere, og for at det kunde blive mig klart, om slige Fonds kunne anvendes paa anden Maade end den, hvortil de oprindeligt vare bestemte, har jeg til- ladt mig at stille Forslaget; men efter den Udtal- lelse, jeg nu har hørt af den ærede Minister, er min Hensigt med Forslaget opnaaet, da det deraf klart fremgaaer, at Saadant ikke kan skee, og, da jeg saaledes i Ministerens Udtalelser har Garantie for, at de her omhandlede Mid- ler kun kunne anvendes i Overensstemmelse med Stifterens Villie, og ikke drages ind under andre Fonds, saa har jeg opnaaet, hvad jeg ønskede, og tager altsaa Forslaget tilbage.

Da det ikke optoges af Nogen, var det saaledes bortfaldet.

Ninestad: Jeg skal kun gjøre en ganske kort Bemærkning. Det er vistnok meget be- klageligt, at vi her i Landet have saamange smaa Kjøbstæder, der ere i en saa daarlig Forfatning, som man maa antage finder Sted efter de Klager, der fra flere Sider hys- de i denne Retning. Det er saaledes visse- lig meget beklageligt, at vi have Kjøbstæder, der ikke skulde være istand til at lønne deres Lærere anstændigt med det, som den høitærede Kultusminister og Udvalget har anseet for at være passende. Det kan dog være, at det er saa; men det forekommer mig høist forun- derligt, naar man fra en af de Kjøbstæder i Landet, nemlig Rønne, som er meest i Op- komst, hvis Læstædægtighed i dette Aarhun- drede er stegen til det Tredobbelte, og som har en Folkemængde af 5000 Indvaanere, hører den Diring fremsøre, at denne Kjøbstad ikke kan lønne sine Lærere anstændigt. Naar der fra en By som Rønne, en af vore største Kjøbstæder, fremsøres en saadan Klage, saa troer jeg, at det er et slet Bærsel, idet det synes at tyde paa, at vedkommende Autoriteter ville blive overhængte med Klager og Begjæ- ringer om at nedsætte Lønnen for Lærerne.

Mourad: Jeg kan være enig med den ærede Ordfører i Uskeligheden af, at Lærerne i Kjøbstæderne blive aflagte noget høiere, og

jeg kan finde det ønskelig, at der indtraadte en saadan Forbindelse mellem Skolerne i Kjøb- stæderne og Skolerne i Landdistriktet, at Kjøb- stadskolerne bleve, om jeg saa maa sige, Højskoler for Landdistriktet, som dette tilgode, og altsaa fik en Understøttelse af Skolefonden; men jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig som Rigsdagsmand, der ogsaa har en Kjøbstad i mit District, ikke at være uden Betænkelse at gaae ind paa det foreliggende Forslag og kun vinde en Udset for Kjøbstæderne til Un- derstøttelse af Skolefonden. Naar man erindrer den hele Stilling, som Kjøbstædernes Repræ- sentanter indtage i Skoleraadet, hvor deres Antal vil være forholdsvis ringe, saa synes denne Udset til Understøttelse af Skolefonden ikke at kunne være betryggende for dem. Det forekommer mig ogsaa at være en Modsigelse, naar man for Landets Vedkommende ikke har sat nogen fast bestemt Sum, hvorunder der ikke maatte gaaes, men har aldeles overladt til Re- gjerungen at kunne gaae saavel under som over de der omhandlede Beløb, da at ville fastsætte for Kjøbstædernes Vedkommende et aldeles be- stemt Beløb, der skal gjælde allevegne. Det forekommer mig, at det Samme ogsaa burde være Tilfældet med Kjøbstæderne, som ofte ere underkastede betydelige Forandringer. Der er virkelig Kjøbstæder, hvis hele Tilstand er saa- ledes, at man kan nære grundet Frygt for, at de ikke ville kunne bære den Byrde, som der er lagt paa dem her; der er Kjøbstæder, hvis økonomiske Tilstand er saa langt tilbage, at jeg ikke troer, at de kunne bære denne Byrde. Lovudkastet vilde nu efter min Mening have givet det, som uden Modsigelse kunde vente at gaae igjennem, og, naar der sees hen til de forskellige Hensyn, som maae gjøre sig gjæl- dende ved saadanne Spørgsmaals Afgjørelse, er dets Bestemmelse for Kjøbstad og Land overens- stemmende. Kan man opnaae at udvikle Kjøbstæ- dernes Skolevæsen saaledes, at det ogsaa kommer Landet tilgode, kan man igjennem Skolefonden lade Lærerne tilflyde et saadant Bidrag, kan jeg ikke have Noget derimod; men blot at have denne Udset til en Understøttelse forekommer mig dog ikke at indeholde en tilstrækkelig Ret- færdiggjørelse for et saadant fast normeret Beløb.